

forslag. Med Hensyn til den Betænkning, som foreligger os, saa skulde jeg tillade mig at yttre mig som følger. Comiteen, som har været nedsat, har yttrret, at det forelagte Lovforslag, saaledes som det er os tilsendt fra Folkethinget, kunde give Anledning til Tvivlsmaal og forskjellig Fortolkning, men den har ikke indladt sig paa at vise, til hvilke Tvivl det kan give Anledning. Naar Udvalget siger, at Loven ikke kan fortolkes af sit eget Indhold, vil jeg gjerne indrømme, at den første Deel af Lovforslaget ikke staaer i nogen streng Forbindelse med den Ret, som er givet Fæstterne til at tage deres Besvoglede til sig som Indrister; men der er dog en Grundtanke, som jeg troer der gaaer gjennem hele Lovudkastet, og det er den, at Staten har havt til Hensigt at ville gjøre det lettere for den fattige Mand at kunne faae Bolig, at hjælpe paa Arbejdsclassen, som lever i saa trange Aar. Denne Grundtanke gaaer igjennem hele Loven, og derfor troer jeg ogsaa, at Udvalget havde gjort Ret i, om det havde fastholdt denne, den vilde da ikke have havt Leilighed til at yttre saamange Tvivl, som den har gjort. Naar Udvalget endvidere siger, at denne Lov heller ikke kan forklares af de Grundsætninger, som nøde Aerkjendelse til den Tid, da Loven udkom, maa jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at vi havde dog dengang et kongeligt Ord, som tilfagde Folket en friere Forfatning. Det kongelige Ord troer jeg, at Udvalget ogsaa skulde have taget Hensyn til, og mere Hensyn til end til de gamle Bestemmelser. Jeg troer, at samme Nødvendighed, som bragte os Grundloven, den samme Nødvendighed har ogsaa forøvet Regjeringen, idet den har givet det Lovforslag saaledes, som det er kommet til os. Naar der endvidere er sagt i Udvalgets Betænkning, at den specielle historiske Rilde til Paragraphens Tilblivelse ikke har været tilgængelig, da maa jeg tillade mig at bemærke, at jeg ikke skal kunne sige, om der har været nogen historisk Rilde til Paragraphens Tilblivelse, men dersom Udvalget virkelig har været af den Mening, at en saadan historisk Rilde til Paragraphens Tilblivelse har fundet Sted, og har været af den Formening, at en Oplysning i denne Henseende kunde have været gavnlig,

troer jeg, at Udvalget burde hos vedkommende Minister have søgt at indhente Oplysning om denne historiske Rilde. Hvad nu angaaer Udvalgets Mening, at dette Folkethingets Lovforslag kun skulde angaae de Contracter, som hidtil ere indgaaede, men at det ikke skulde gjælde med Hensyn til de fremtidige Contracter, da kan jeg aldeles ikke være enig med Udvalget og den ærede Ordfører; thi Lovens 3—19—7 taler om alle Contracter og om alle Fæsttere, baade dem, der for Diebliffet ere det, og for Fremtiden ville blive det, og selvfølgelig maa ogsaa en Lovbestemmelse, som omhæver dette, gjælde om alle Fæsttere, og hvad angaaer Contractsbestemmelserne, da staaer dette i saa nøie Forbindelse med det paaberaabte Lovforslag, at det er aldeles indlysende, at det har været Folkethingets Mening, at det, som det har vedtaget, ikke alene skal gjælde om Fæsttere, som for Tiden ere i Besiddelse af Fæststeder, men ogsaa skal gjælde om dem, som i Fremtiden maatte komme i Besiddelse af dem. Naar Udvalget endvidere har yttrret, at det ikke kan være indlysende, at der ved Forslaget kan være tilfattet andet, end at lette Arbejdsclassen paa Landet Afgang til Boliger for billig Priis, da gjør det mig ondt, at Udvalget aldeles har overhørt, hvad jeg ved Sagens første Behandling her i Thinget har tilladt mig at bemærke om de fordærlige Følger, denne Bestemmelse kan have, baade for Industriens Fremgang mange Steder, ligesom ogsaa for at faae Boliger til Læger og andre for Communen særdeles vigtige Personer. Naar Staten har villet, at Fæstterne skulde have denne Ret til at tage deres Børn til sig, som Indsiddere, saa ligger til Grund den Tanke, at man har villet sikke de gamle Fæsttere nogen Rindring i deres Alderdom, nogen Hjælp til at faae Arbejdet besørget, vil have staaet dem for den sørgelige Nødvendighed, at falde Communen til Byrde. Naar nu vedkommende Fæsttere ikke have saadanne Besvoglede, ikke have Børn at kunne tage til sig, er det jo dog et Kjærlighedshensyn, Staten skylder dem, at den sikker dem Ret til at kunne blive i disse Steder. Have de Ingen, som de kunne ty til, som de kunne støtte sig til i deres Alderdom, og faae til at besørge deres Arbejde,